

actum est. et vīnū imponere et resumere verba p̄segrationis sanguinis. sc̄i. Simili modo. Si vero p̄ sumpcionē corporis p̄ceperit tūc aliam hostiam cū vīno debet sumere et p̄ficere a capite incipiēdo. ut supra dictum est. et hoc ideo ut fīm cō ciliū tolitanū p̄fectus ordo p̄pleat. Similiter fiat si etiā aqua q̄ erat ī calice prīus sumperit. Quia p̄ceptum de p̄fectione sacramēti maioris est ponderis q̄ p̄ceptū q̄ sacramētū a ieiunis sumatur. Hec Thomas. **Nonū p̄iculum.**
Donus defectus est. licet sacerdos non recolat se aliqua dixisse. nō debet p̄pterea turbari. Nō enim qui multa dicit recolit oīm q̄ dixit. Nec debet aliqd resumere īmutando ordinē sacrificij. Si vero certificetur se omisisse aliqua q̄ sunt de necessitate sacramēti. sc̄i formā cōsegrationis: tunc debet resumere. Vbi autē est dubitacio que soli scrupulosi et obliuiosi accidere. debet argui q̄ illud sic dictū maxime ex ordine loquēdi verbor̄ nec multū intra se examinare sed repellere q̄ sepe est cēptacio ab hoste ut impediatur deuocatio sacramēti. Et sepe magna dicētis attencio memoriām ipedit. Similic̄ q̄ multe hostie p̄segrātur et una sola in manu sacerdotis accipit. non p̄pter hoc alie min⁹ p̄segrātur. esto q̄ tūc actu nō cogitauerit de eisdem. licet valde decens sit q̄ intēcio actu feratur. **Decimū p̄iculum.**
Decimus defectus ē. Si p̄pter frigus hostia p̄segrata in calicē cederit. vel p̄ negligēciā: p̄cedat et

singula dicat q̄a hoc nō facit īmp/ fectionē sacramēti. quia fractio hostie non est de necessitate sacra/ menti.

Undecimū periculū.

Undecim⁹ defectus est. q̄ non bene custodierit sacramētū q̄ mus vel aliud aīal comedet sacramētū: debet penitere. xl. diebus.

Duodecimū periculū.

Duodecim⁹ defectus ē. q̄ si ex negligēcia vel incautela sacerdotis amissa fuerit hostia aut pars ei⁹ ita q̄ inueniri nō possit. xxx. dieb⁹ peniteat. Similic̄ peniteat p̄ cui⁹ negligēciā hostie putrescūt. Si ante p̄segrationē aduertit hostiā esse corruptā vel putrefactam vel non triticeam: aliā ponat. Si vero post p̄segrationē percipiat vel sumpcionē aliā accipiat et cōsecret et corruptā hostiā ieiuno tradat aut reuerēter reseruet.

Decimūterciū periculū.

Decimūtercius defectus est. Si quis p̄ ebrietate. voracitatem. sacramētū euomuerit. xl. dieb⁹ peniteat. Clerici et monachi. lxx. Episcopi. xc. si autē infirmitatis causa. viii. Et si apparuerit aliqua forma panis reuerēter seruanda ē ul̄ su menda si fieri potest. quia manen tibus specieb⁹ manet ibi christus. Ea vero in q̄bus inueniuntur com burenda sunt. cineres in sacrario reponātur.

Decimūquartū periculū.

Quartusdecim⁹ defectus est. Si sanguis stillauerit sup tabulam que terre adheret lingua lambatur et tabula radatur. Si vero su per terrā. terra radatur et igne cō

ij

Melpali Coloniense ff. ff. xvi.

Scuola XV

(1498)

burratur et cinctis surta altare coda
tur et pl. diebus peniteat. Si vero
super corpore vel ad tertium linthe
um puererit. ix. diebus peniteat
et lintheamina tribus vicibus in
calice lauari ablucio sumatur vel
iuxta altare recondatur. Quidam
parte illam absindunt et obcurunt
sed hoc non est necesse. Si autem sup
altare absorbeat minister stillam
et tribus diebus peniteat. Predic
tis diebus debet ieiunare et a com
munione cessare. Sed pensatis co
dicionib[us] negotiis dispensari. Si
ex naso sacerdotis sanguis efflure
rit seu si infirmitas ei supuenerit
sedeat donec dualescat et. vel di
mittat si non consecraverit. Si quis
sine stola vel manipulo celebraue
rit licet grauiter peccet tamen co
secat.

Item Gloria in excelsis et Ite mis
sa est cantantur omnibus dominicis
diebus. et in festis. ix. lecc. et omeliaz
et officiatis preter in aduere. et. lxx.
tunc cum in dupl. et semidu. cantatur
Gloria in ex. et Ite missa est. alias non
Ite siogar missam celebrare gloria
in ex. et Ite poteris decantare. Ide
facies de patrono exceptis aduere.
et. lxx. In vigilia epiph[ys]. etiam si fe
ria fuerit canitur gloria in ex. et Ite.
Sicut in vigil. asten. et in vigil. pen
the. In vigilia pasche canitur gloria in
ex. sed non Ite missa est.
Item In missa pro defunctis pre
dicta nunquam seruatur.
Item De sequentia semper canitur in oī
bus festis. ix. s. preter in. lxx. Dñica
diebus si officium missae de ead seruatur

tunc etiam non debet sequere. nec in festis
officiatis nisi quoniam talia euenerit in
fra occ. solenes tunc debet post sequentie
de tali soleni festo aut tota si eue
nerit in dñica.

Item Credo debet post totum annum omni
bus dominicis diebus sive de dñica oī
cum missa seruat sive de sanctis. Et
in festis beate marie virginis. et
infra occ. eiusdem non obstantibus
festis sanctorum. et in commemoratione
eius. Et in festis apolorum et euāgeli
starum. et in occ. eorumdem. et in commemo
ratione eorum. Et in festis. lxx. disci
pulorum. Et in festo natiuitatis xpi. et in
fra occ. eius non obstantibus festis
sanctorum excepto Innocentiu nisi in
dñica euenerit.

In festo Circumcisionis. et in occ. io
hannis. In vigilia eppiph[ys]. et infra
occ. eiusdem preterquam in officio missae
de dñica si infra occ. seruatur.

Item dicit Credo in cena domini tam
in missa ubi ab epo crisma secreta
tur alias non.

In die pasche et post occ. eiusdem dicitur
Credo. In festo clauorum et lancee. et
in festis sanctorum crucis.

In festo Ascensionis et infra occ. eius
dem. preter in officio missae de dñica
infra occ. ascensionis.

In vigilia Pentecostes. et infra occ. eius
dem usque ad occ. sacramenti non ob
stan. festis sanctorum.

In die omni scorum. In dedicacione ec
clesie. et in patrocinio. Et in secre
tione ecclesiarum et altarii. In cere
ris vero festis sc[riptor] Martyp[ro]p[ter] Lofes
sorum et Virginum non debet Credo nisi
venerint in dñicam aut infra occ.
solemnies ut supra dictum est.

Incipit Benedictio Hales.

Habitorum nostorum in nomine domini. Quod fecit celum et terram. Deinde sine Oremus?

Hoc ergo te creatura salis per deum viuum. Per deum vero per deum sanctum per deum qui te per helisem prophetam in aqua mitti iussit. ut sanaret sterilitas aque: et fasciaris sal exorcizatum in salute credenti. ut sis omnibus te sumentibus sanitatis mentis et corporis et effugiat atque discedat ab eo loco quod a spiritu sum fueris. omnis fantasia et neccia vel versicia diabolice fraudis omnisque spiritus immundus adiuratus per eum qui venturum est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Amen. Deinde de Oremus.

Trammēsam clemē **Oratio.**
Eciam tuā opes eterne deus humiliter imploram: ut hanc creaturā salis quam in usum humani generis tribuisti mundi **+** cere et sancti **+** sicare tua pietate digne ris: ut sit oibus sumētibus salus mentis et corporis: ut quicquid ex eo tac tum vel resplendum fuerit careat omni immundicia omnisque impugnacione spiritualis nequicie. Per christum dominum nostrum. Amen. Deinde sequitur

Benedictio Hales.

Hoc ergo te creatura aque in nomine dei patris tris omnipotentis: et in nomine ihesu christi filii eius domini nostri: et in virtute spiritus sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugandam oem potestatem inimici et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis per virtutem eiusdem domini nostri ihesu christi: qui vestitus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Amen.

2
mino ihesu christi **+** filii eius domini nostri: et in virtute **+** spiritus sancti: ut fias aqua exorcizata ad effugandam oem potestatem inimici et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis per virtutem eiusdem domini nostri ihesu christi: qui vestitus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Amen.

Deus qui ad sa **Oremus.**
lucem humani generis maxima queque sacramenta in aquarum substancia condidisti: adesto christi us invocationibus nostris et elemto huic multimodis purificacionibus preparato virtutem tue bene **+** dictionis infunde ut creatura mysterij tui tibi seruicens ad abiiciendos demones morbosque pellendos diuine gracie sumat effectum: ut quicquid in domibus vel in locis fidelium hec vnda resperserit: careat omni immundicia. liberetur a noxa. non illic resideat spiritus pestilens. non aura corrum pens discedant omnes insidie latentis inimici. et si quid est quod aut incolunt in inhabitanciam inuidet aut quieti: aspersione huius aquae effugiat. ut salubritas per invocationem tui nominis expedita. ab oibz sit impugnacionibus defensa. Per christum dominum nostrum. Amen. Hic mutat sal in aqua per modum crucis dicens.

Fiat haec cōmīctio et consecratio
salis et aquae pariter in nomine patris et filii Iesu Christi et spiritus sancti.
Amen. **D**omini vobiscum. **O**remus.

Opus inuicte virtutis. **O**ratio.
Dicitur auctor et insuperabilis in perh[er] regis ac semper magnificus triumphantior. qui aduerso dñaciōis vites reprimis. qui inimici rugientis servitū superas. quod hostiles neq[ue] cias potenter expugnas. te domine trementes et supplices deprecamur ac petimus: ut hanc creaturā salis et aquae dignāter accipias pias benignas. illustres. pietatis tue amore. sacerdices. ut ubiq[ue] fuerit aspersa. per invocationē sancti nominis tui omnis infestatio inuidi spiritus abhiciatur. terrorq[ue] venenosus serpētis procul pellat. et presencia sancti spiritus nobis misericordia tuā poscētib[us] ubiq[ue] adesse dignetur. Per dominū eiusdem.
Hic aspergatur primo sal deinde circumstantes dicendo. **A**sperges me dñe psopoz mundabor lauabis me et super nimē dealbabor. **P**ro. Amplius laua me ab iniqtate mea et a peccato meo munda me. **Gloria patri.** Sic ut erat. **A**sperges me. **V**. Domine apud te est fons vite: et in lumine tuo videbim⁹ lumē. **D**omin⁹ vobiscum. **O**remus.
Presta q̄m dñe p[ro]p[ter]a. **O**ratio.
Phanc creaturā aspersionis aqua

sanitatem metis. integratē corporis. tutelam salutis. securitatē spei. corroboracionē fidei hic et in eterna secula seculorum. Amen.

Type paschali. Ad aspersionē aquae.

Tidi aquā egrediente de templo a latere dextro alsa. Et oēs ad quos puenit aqua ista salvi facti sunt et dicent alsa alsa. **P**ro. Confitemini domino quoniam bonus quoniam in seculū misericordia eius. **Gloria patri.**

Tidi aquā. **V**. In resurrectione tua christe: celum et terra letentur alsa. **D**omini voce. **O**remus.

Concede quoniam omnibus. **C**ollecta
nipotens deus: ut qui festa paschalia agimus. celestibus desideriis accensi: fonte vite siciam⁹. Christū dñm nostrum. Amen.

Ipsa die et in octo penthecostes.

Tidi aquā. utsupra. **V**. Emittite spiritū tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre alsa. **D**omini vobiscum. **O**remus. **C**ollecta.

Concede quesumus omnipotens deus: ut qui solē p[ro]nitatem doni sancti spiritus colimus. celestibus desideriis accensi: fontem vite siciamus. Christum dñm nostrum. Amen.

Dominus vobiscum. **E**ccl cū Amínadab autem genuit naáson
spiritu tuo. **I**níciuim sancti euá. **N**aáson autem genuit salmon.
geliá scdm mattheúm. **G**loria tis. **S**almon autem genuit boos de
bi domine. **R**aaab. Boos autem genuit obeth

Liber generacióis ihesu chri ex ruch. Obeth autem genuit iel
sti filij dauid: filij abrahá. **P**ra se. **I**esse autem genuit dauid re
ham genuit psaac. **P**saac autē ge gem. **D**auid autem rex genuit sa
nuit iacob. Jacob autem genuit lomonem: ex ea que fuit virie **S**a
udam et fratres eius. **J**udas aw lomon autem genuit roboam.
tem genuit phares et sarā de tha **R**oboam autem genuit abiam.
mar. **D**phares autem genuit es **A**bia autem genuit asa. **A**sa autē
rom. **E**srom autem genuit aram genuit iosaphat. **I**osaphat autē
aram autem genuit amínadab: genuit ioram. **J**oram autem ge

nuit oriam. **O**rias autem genuit autē genuit elyachim. Elyachim
ioathan. Joathan autem genuit autem genuit asor. Asor autem ge-
achas. **A**chias autem genuit eze nuit sadoch. **S**adoch autem ge-
thiam. Ezechias autem genuit mas nuit achim. Achim autem genuit
nassen. Manasses autem genui elyud. Elyud autem genuit elea-
zamon. Amon autem genuit io zar. **E**leazar autem genuit ma-
giam. **I**osias autem genuit iecho chan. Nathan autem genuit ia-
niam et fratres eius in transmī cob. Jacob autem genuit ioseph:
gracione babylonis. **E**t p̄trans vir marie. **D**e quanatus est ihe-
migacionem babylonis: iecho sus: qui vocatur christus.
Inias genuit salathiel. Salathiel
autem genuit zorobabel. **S**oro-
babel autē genuit abyud. **A**byud